Lilgenschacht vagy Ilgenschacht, és a Lilgenstolln Siglisbergen.

1593 április 10-én eladott Pleba András $^{8}/_{16}$ részt a siglisbergi *Ilgenschacht* nevü bányából, (melyhez 1 tárna, 2 akna, 55 kutatás, és 57 karó tartozott) a kincstárnak, melynek képviselője Egger György alkamaragróf vala, és kapott érte 50 ft készpénzt, holtiglani munkát hetenkint 1 ft bérrel, és ha fölösleg lesz a bányából, kapni fog még 25 frtot.[4])

1593 szeptember 14-én rendelte az alsó ausztriai kamara, hogy *Rudolf akna* mélyítése folytattassék, mert *Lilgenschacht* is jó bánya, és minthogy az *Ainigkeit* társulat bányájában dél felé jó ércz van, igen czélszerü annak miveltetése, mely a *Rudolf akna* által megfog könnyittetni, mert ez a *Lil-*

---

[4]) Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.

genschacht és *Ainigkeit* között van; *Lilgentárna* vájatvége azonban egyelőre szüneteljen addig, mig több pénz nem lesz.[1])

1594 július 29-én a *Lilgenschacht* és *Ainigkeit* társulatok között egyezség jött létre a *Bieberaltárna* szintjén hajtott *Ainigkeittárna, Lilgenschacht, Georgschacht* és *Rudolfschacht* határai iránt.[2])

Stainperger és Prugner királyi biztosok 1602 szeptember 2-án felére szállították le a munkások számát a *lilgenschachti* bányánál, mely csak remény fejében miveltetett, és ekkor már egészen a kincstáré volt.[3])

Egy másik jelentésben, mely ugyanez évben kelt, mondatik, hogy a *lilgenschachti altárnát* 3 ember hajtja 7—8 óra irányban észak felé, a tárnaszájtól a vájatvégig már 13 öl van kivágva, valószinü, hogy a telért nemsokára eléri, és érczet talál, mert az elötte fekvő hegységben régente sok jó ércz termeltetett. Heti költség 9 frt.[4])

1607 április 18-án főbejárás tartatván, jelentik, hogy *Lilgen altárna,* melynek 100 ölnél hosszabb fővágata nyugati irányban hajtatott, a háborús idők alatt szünetelt; minthogy ez a tárna több oly telért fog átvágni, melyeken jó érczek és zúzó-érczek termeltettek, de a fejtéseket a sok víz miatt felkellett hagyni; javasoltatik, hogy a tárna 3 vájárral ismét munkába vétessék; a költség hetenkint 15 forintot fog tenni. Ez a bánya egészen a kincstáré.[5])

E javaslat nem teljesíttetett, mert 1608 szeptember 9-én a főbejárás még mindég szünetelve találta a bányát; és ismét javasolta, hogy munkába vétessék. Egyszersmind megjegyeztetik, hogy a közet keménysége miatt legczélszerübb lenne tüzet alkalmazni a tovább hajtásra.[6])

1610 szeptember 16-án feljegyeztetett, hogy a *Lilgentárna* Siglisberg mögött 10 óra irányban nyugat felé hajtatik, a telérig 78 öl hosszú, és azon túl a vájatvégig 5 öl. A teléren

---

[1]) Schmidt: Sammlung der u. Berggesetze, III. 233. l.
[2]) Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.
[3]) Selmeczi bányaigazgatósági irattár.
[4]) Kachelmann János kiadatlan iratai.
[5]), [6]) Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.

„über den Arm“ (észak felé) 37 öl, és „zur Hand“ (dél felé) 7 öl van kivágva 1 és 2 óra irány között.[1])

1611 május 28-án Bloenstain Mátyás főkamaragróf főbejárást tartván határozta, hogy *Szt. Páltárna Krechsengrundban,* mert csak csekély mélységet ér, és a telér benne igen szakadozott, felhagyassék, ellenben *Lilgentárna,* mely egészen a kincstáré, és nemcsak a Pál eret, de más ereket is át fog vágni, művelésbe vétessék.[2])

1618 szeptember 6-án följegyeztetett, hogy a *Lilgen akna* és *tárna* egészen a kincstáré.[3])

1619 július 9-én főbejárás tartatván javasoltatik, hogy *Lilgentárna,* mely eddig csak fenntartatott, de az átmetszett ellenlejtes éren ércznyomokat mutat, tovább folytatandó volna ezen az éren. De a főkeresztvágat, mely a krechsengrundi Szt. Pál ér felé hajtatott; mert a kőzet igen kemény, és mert czéljától még igen távol van, s végre mert a Szt. Pál ereken a magasabb szinteken az utóbbi időkben nem igen jó érczek termeltettek, abbahagyandó.[4])

1622 április 16-án kelt főbejárási jelentésben javasoltatik, hogy miután a *Lilgentárnában* az ellenlejtes éren egy ereszke 12 öl mélységre lemélyíttetett, és az ér ottan meglehetős távolságra megvizsgáltatott a nélkül, hogy rajta érczek találtattak volna, s miután az egyenes főkeresztvágat egy magas hegy alá vezet, melynek kőzete kemény, s melyben légaknát mélyíteni alig lehetne; czélszerübb lenne ama keresztéren, mely nyugat felé 6 óra irányban már feltáratik, tovább folytatni a munkát a krechsengrundi és Pál telérek megvizsgálása végett. Részes e bányánál egyedül a kincstár.[5])

1630 február 18-án főbejárás után mondatik, hogy *Lilgentárna,* mely egészen a kincstáré, most szünetel; az 1619-ben tartott tanácskozás óta feltáratott az ellenlejtes keresztér 6 óra irányban nyugat felé, és még mindég jó alaku, de végre munkások és pénz hiánya miatt abbahagyatott. E vágat nem messzire van egy völgytől, melyben lehetne légaknát lemélyíteni. A krechsengrundi és Pál teléreket is legkönnyebben e

---

[1]) Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.

[2]) Selmeczi bányaigazgatósági levéltár.

[3]), [4]), [5]) Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.

keresztér után hajtandó vágattal lehetne elérni. A Pál teléren valaha jó aranytalmu érczek voltak. Javasoltatik a vágat folytatása. Egy akna horpadása is látszik e vágat irányában, s miután arra felé más erek is csapnak, javasoltatik ennek az aknának kitakarittatása és lemélyíttetése az értalálkozás megvizsgálása végett.[1])

Erre azonban nem sokára nagyon nagy szükségbe jöttek a selmeczi bányák mind, pénze nem volt senkinek, s a kincstár teljesen ki volt merűlve; természetes tehát, hogy íly remény-vállalat, mint a *Lilgentárna*, szünetelt; söt 1633-ban a régi hányók is eladományoztattak Lackner János kir. biztosnak értékesítés végett,[2]) működésbe azonban e vállalat sem jöhetett a rossz idők alatt.

[1], [2] Selmeczi bányabírósági jegyzőkönyv.